Wakulima wakabidhiwa vipande 700,000 vya kamba za manila

Na Mwandishi Wetu

KATIBU Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Uvuvi), Dkt. Rashid Tamatamah amekabidhi vipande vya kamba za manila 700,000 kwa wakulima wa mwani katika Kijiji cha Songosongo, wilayani Kilwa, mkoa wa Lindi.

Akizungumza na wananchi wa Songosongo juzi Dkt. Tamatamah alisema Serikali kupitia Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Sekta ya Uvuvi) imetoa kamba hizi ili kuwawezesha wakulima wa mwani, kwani kamba ilikuwa ni moja ya changamoto waliyokuwa wakikabiliana nayo.

Kamba hizi za manila (ambazo kila moja ina urefu wa mita 10) katika kilimo cha mwani, hufungwa katika vigingi na hutumika kwa ajili ya kuoteshea mwani ambapo mwani hufungwa katika kamba hizo zinazosaidia pia mwani kutochukuliwa na maji ya bahari pale panapokuwepo na wimbi.

Dkt. Tamatamah alisema duniani kote kwa sasa mwani unalimwa kibiashara, hivyo mwani ni moja ya zao linalopewa kipaumbele katika wizara. Katika kilimo cha mwani wakulima wanakutana na changamoto mbalimbali zikiwemo za ukosefu wa mitaji na masoko.

"Wizara kupitia sekta ya uvuvi imeanza kutoa kamba ambazo ni moja ya pembejeo muhimu kwa wakulima wa mwani ikiwa ni sehemu ya kuwawezesha wakulima hao kwa kuwapunguzia sehemu ya gharama za uzalishaji ili baadae waweze kusimama wenyewe," alisema Dkt. Tamatamah.

Pia alisema kuwa kama wakulima watalima vizuri katika kamba moja ya mita kumi katika bamvua nne (miezi miwili) wanaweza kupata kati ya kilo 8-10, na kamba hizo walizopewa zinaweza kutumika kwa mwaka mzima. Lengo la wizara ni kusambaza kamba hizi kwa wakulima wa mwani maeneo yote Tanzania Bara.

Dkt. Tamatamah alisema kuwa ipo changamoto ya soko la mwani hasa kwenye bei, kwani kwa sasa asilimia 90 ya mwani inauzwa nje ikiwa ghafi na ni asilimia 10 tu ndio inayotumika hapa nchini.

Hivyo wizara kwa sasa inawahamasisha wakulima kujiunga katika vikundi na kuwaunganisha na taasisi za kifedha ili waweze kukopesheka na waweze kuanzisha viwanda vidogo vya kuchakata mwani ili kuongeza thamani.

Hii itasaidia kupunguza kiasi cha asilimia ya mwani inayokwenda nje ya nchi ikiwa ghafi na kusaidia kuongeza ajira. Aidha, Katibu Mkuu Tamatamah alisema zao la mwani linazo faida kubwa ikiwa ni pamoja na kuongeza kipato katika jamii za maeneo ya pwani hasa kwa akina mama, inaondoa umaskini lakini pia linaingiza fedha za kigeni.

Naye mkulima wa mwani, Mbimbisa Omary alimshukuru Katibu Mkuu Tamatamah kwa kuwaletea vitendea kazi kwa ajili ya kilimo cha mwani. Mbimbisa alisema kilimo cha mwani kinawasaidia mambo mengi ikiwa ni pamoja na kuwasomesha Watoto, kununua chakula pamoja na ujenzi wa nyumba.

Jaka Farahani ambaye ni mkulima wa mwani alisema changamoto ya masoko inawasumbua sana hasa pale wanunuzi wanaowategemea wasiponunua hivyo ameiomba wizara kuwasaidia kutatua changamoto hiyo. Lakini pia amemuomba Katibu Mkuu kuendelea kuwapelekea kamba nyingi zaidi kwa kuwa eneo la kulima ni kubwa na wakulima wapo wengi.

Mkurugenzi wa Idara ya Ukuzaji Viumbe Maji (WMUV), Dkt. Nazael Madalla alisema wizara kupitia idara yake inaendelea kuhamasisha kampuni kuendelea kuchukua leseni kwa ajili ya kununua mwani na mpaka sasa zipo kampuni 7.

Lengo la kuwa na kampuni nyingi ni kuongeza ushindani hivyo kampuni zinahamasishwa kujisajili ili zitambulike na ziweze kufanya biashara ya mwani. Zao la mwani hapa nchini Tanzania lilianza kulimwa miaka ya 1980 na lilianzishwa katika kisiwa cha Zanzibar.

Baada ya kufanikiwa katika kipindi cha majaribio, miaka ya 1990 mpaka 2000 Tanzania hususani Zanzibar ilikuwa ni nchi ya kwanza duniani kwa uzalishaji wa mwani. Lakini kutokana na changamoto mbalimbali kwa sasa Tanzania ni nchi ya tatu kwa uzalishaji wa mwani ambapo nchi ya kwanza ni Ufilipino ikifuatwa na Indonesia.

Scanned with CamScanner

Malisho ya eneo la Ihefu ndoano kwa wafugaji

NA FELIX MWAKYEMBE, MBEYA

HALI YA WA ndiyo kuwaondoa wafugaji kutoka kwenye ardhioevu ya Ihefu kulitokana na imani yao kwamba malisho yake yanasaidia mifugo yao kuzaliana kwa kasi.

Baada ya kuondolewa, leo hii Ihefu imerudi katika asili yake, uoto wa asili na maji yameongezeka, wanyama kama tembo, twiga, simba, nyati na pofu wamerudi.

Wafugaji katika Wilaya ya Mbarali mkoani Mbeya wanaamini kwamba malisho kwenye ardhioevu ya Ihefu yanarutubisha zaidi mifugo yao tofauti na yaliyopo nje ya eneo hilo.

Imani hiyo ya wafugaji inaelezwa kuwa kichocheo cha wao kuendelea kuingiza mifugo yao kwenye eneo hilo ambalo hivi sasa ni sehemu ya Hifadhi ya Taifa ya Ruaha.

Wanaamini kuwa malisho ya Ihefu yanasababisha mifugo yao kuzaliana kwa kasi, imani inayowachochea kuendelea kuingiza mifugo yao kwenye ardhi hiyo oevu wakati wa usiku.

"Wafugaji bado wanapeleka mifugo yao usiku na kutoa asubuhi, imani yao malisho ya Ihefu yanasababisha mifugo yao kuzaliana kwa kasi," anasema Mkuu wa Wilaya ya Mbarali, Reuben Mfune.

Mbali ya mifugo, lilikuwapo pia tatizo la uwindaji haramu ambalo hata hivyo limedhibitiwa hivi sasa na kubakia uvuvi haramu tu ndani ya hifadhi.

Hatua mbalimbali zinachukuliwa na serikali wilayani humo ikiwamo utoaji elimu kuhusu umuhimu wa hifadhi na madhara ya muingiliano wa binadamu na wanyama, hususani magonjwa, na doria za mara kwa mara, hatua zinazoelezwa kufanikiwa katika kudhibiti uwindaji haramu wa wanyama.

"Uwindaji haramu umedhibitiwa, kinachoendelea ni uvuvi haramu," anasema Mfune.

Katika kukabiliana na uvuvi haramu ndani ya hifadhi hiyo, serikali inaangalia uwezekano wa ufugaji samaki kwa kuwajengea wanavijiji mabwawa. Hata hivyo, mkakati huo unategemea zaidi wananchi wenyewe kutoa taarifa za mahitaji yao na eneo.

Baadhi ya wafugaji wanaeleza kukabiliwa na tatizo la malisho, kwamba maeneo mengi yaliyo kwa malisho wilayani humo ni sehemu ya Hifadhi ya Ruaha au yanatumika kwa kilimo.

Mmoja wa wafugaji hao ni kutoka Kijiji cha Ivala katika Kata ya Luhanga kinachopakana na Shamba la Kapunga upande wa kaskazini wanaodai kuporwa ardhi yao waliyokuwa wakiitumia kwa ajili ya kilimo na malisho wakati huo huo eneo lao jingine likielezwa kuwa ndani ya Hifadhi ya Ruaha.

"Tunatafutwa tukitakiwa tuondoke, tunaelezwa tumo ndani ya hifadhi, hata hii shule tumesimamishwa kuendelea na ujenzi. DC anadai imo ndani ya hifadhi," anasema Manyanya Matala, mkazi wa kijiji hicho.

Eneo la ardhioevu ya Ihefu.

Manyanya pamoja na wanakijiji wenzake walitoa madai hayo walipokutana na waandishi wa habari za mazingira walipofika kijijini hapo wakiwa katika ziara yao ya kikazi kufuatilia masuala ya uhifadhi, ufugaji na migogoro ya ardhi.

Katika ziara hiyo iliyoandaliwa na Chama cha Waandishi wa Habari za Mazingira nchini (JET) kwa ufadhili wa Shirika la Misaada la Marekani (USAID), kabla ya kijiji hicho, waandishi hao walitembelea vijiji vinavyopakana na Hifadhi ya Ruaha kwa upande wa Kusini.

Wakiwa kwenye vijiji vya Mawindi na Igava, upande huo wa kusini mwa Hifadhi ya Ruaha wilayani Mbarali, walishuhudia mahusiano yaliyoboreka kati ya wanavijiji na hifadhi, ambapo hushiriki katika ulinzi wa wanyama.

Mabadiliko ya mtazamo wa wanavijiji hao juu ya hifadhi hiyo na maliasili zake yanaelezwa kuchangiwa zaidi na manufaa wayapatayo kutoka Mamlaka ya Hifadhi za Taifa (TANAPA) ambayo ni pamoja na mchango wake katika miradi yao ya kijamii kama vile elimu na afya.

Hata hivyo, hali ni tofauti kwa vijiji vilivyopo magharibi ya hifadhi hiyo kikiwamo Ivala ambacho pia kinapakana na Shamba la Kapunga.

Mwenyekiti wa Kitongoji cha Lusaka kijijini hapo, Nyinge Mwashikamile anaeleza mtazamo unaowaathiri kuwa ni mgogoro wa ardhi kati yao na mwekezaji wa Shamba la Kapunga, wakati huo huo wakidaiwa kuishi ndani ya Hifadhi ya Ruaha.

"Kwa sababu kote tunabanwa, tunaomba tu tuachie madaraka, kwa sababu lengo ni kuwatumikia wananchi lakini sasa tunashindwa, kazi ngumu hizi hatuliipwi, tunajitolea tu," anasema Mwashikamile huku akionyesha wazi kukata tamaa.

Eneo linalolalamikiwa na wananchi hao lipo kati ya Shamba la Kapunga kaskazini na Kijiji cha Ivala na Shule ya Msingi Ivala "B" lilipo jiwe lenye kuonyesha mpaka wa Hifadhi ya Ruaha, "GN 28."

Msingi wa malalamiko ya wanakijiji hao ni umri wa kijiji chao ambacho wanadai kipo tangu mwaka 1960 na serikali kuruhusu ujenzi wa Shule ya Ivala "B" ulioanza mwaka 2014.

"Halmashauri ilituruhusu kujenga shule hapa na kutupatia ramani, lakini anakuja DC anadai shule ipo ndani ya hifadhi na kijiji kipo ndani ya eneo la mwekezaji," anasema Matala ambaye ni mkazi wa kijiji hicho na kutoa ombi kwa Rais John Magufuli akisema:

"Tunamuomba Rais atusaidie tuendelee kuishi kwenye maeneo yetu ya asili kwani hayakuwa na migogoro."

Mkazi mwingine wa kijiji hicho, Bonitas Mbungulu anataja hatua ya kunyang'anywa ardhi ambayo walikuwa wakiitumia maisha yao yote bila kuwapo na mgogoro wowote na kuambiwa ni mali ya mwekezaji wakati shule, serikali ya kijiji na eneo na kuwapangia.

"Serikali ilitupa eneo, ilituagiza cheo serikali hiyo hiyo inasema tusijenge, sasa tunataka tumuone Rais aje atutafutie mwenyewe, sisi hatujawahi kutoa ardhi kwa mwekezaji," anasema Mbungulu.

Shule ya Msingi Ivala "B" inayotumiwa na wanakijiji hao kama msingi wa madai yao ni kuanzia darasa la awali hadi sita, mwaka huu wanafunzi 280 vyumba viwili vya madarasa na walimu wawili.

"Tunahitaji kutahamu muda mwekezaji aliongezewa eneo la nani aliyemuongeza," anasema mkazi mwingine wa kijiji hicho, Elizabeth Manyanga.

Mkuu wa Wilaya ya Mbarali, Mfune aliwafafanulia waandishi wa habari kuhusu mgogoro huo wa Kijiji cha Ivala akisema mwekezaji Shamba la Kapunga hajatanui hali anafuata mipaka yake.

"Novemba 2017 niliitisha mkutano na wanakijiji na kuwaeleza kuhusu hatua ya kufuata mipaka, waiture maelekezo ya serikali, suala hili sasa lipo kwa RC (Mkuu wa Mkoa wa Mbeya)," anasema Mfune na kuongeza kuhusu suala la kuendelea na ujenzi wa shule akisema:

"Niliwazuia kwa muda lakini linafanyiwa kazi na ngazi ya Mkoa."

Kwa mujibu wa GN 28, Shamba la Kapunga linapakana na Hifadhi ya Ruaha, hata hivyo Mkuu huyo wa Wilaya ya Mbarali anasema ipo kwenye mchakato wa mabadiliko.

Baada ya kuanza mchakato wa kubinafsishwa kwa shamba hilo uliibuka mgogoro kati ya wananchi waishio jirani ya shamba hilo hususani, Kijiji cha Kapunga na serikali, na baadaye mwekezaji, mgogoro uliomalizwa kwa kijiji hicho kutambuliwa na kuachiwa eneo lake.

Hali ilikuwa tofauti kwa vijiji vilivyopo kaskazini mwa shamba hilo havikuhusika moja kwa moja hadi miaka ya hivi karibuni wanavijiji walipondolewa kwenye ardhi waliyokuwa wakiitumia kwa kilimo ikidaiwa imo ndani ya mipaka ya shamba hilo.

Kuepusha wananchi kuvamia hifadhi kwa ajili ya malisho na kilimo, inashauriwa na wadau kusikilizwa madai ya wananchi hao na kuwaachia maeneo yao hayo ya asili.

Hali ilikuwa tofauti kwa vijiji vilivyopo kasikazini mwa shamba hilo, havikuhusika moja kwa moja hadi miaka ya hivi karibuni wanavijiji walipondolewa kwenye ardhi waliyokuwa wakiitumia kwa kilimo ikidaiwa imo ndani ya mipaka ya shamba hilo.

Scanned with CamScanner

USHIRIKIANO: Kaimu Mkurugenzi Mtendaji wa Air Tanzania, Edward Nkwabi na Mkurugenzi wa Airtel Tanzania, Isaack Nchunda wakipongezana baada ya uzinduzi wa ushirikiano na Airtel Tanzania ambapo kuanzia sasa, wateja wao wataweza kununua tiketi za kusafiri kwa Air Tanzania kupitia akaunti zao za Airtel Money.

Dk. Tamatamah akabidhi kamba 700,000 kwa wakulima wa mwani

Na MWANDISHI WETU

-KILWA

KATIBU Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Uvuvi), Dk Rashid Tamatamah amekabidhi vipande vya kamba za mamila 700,000 kwa wakulima wa mwani Kijiji cha Songosongo wilayani Kilwa, mkoa wa Lindi.

Akizungumza na wananchi wa Songosongo jana, Dk. Tamatamah alisema Serikali imetoa kamba hizo ili kuwawezesha wakulima wa mwani kwani kamba ilikuwa ni moja ya changamoto waliyokuwa wakikabiliana nayo.

Kamba hizo kila moja ina urefu wa mita 10 katika kilimo cha mwani, hufungwa katika vigingi na hutumika kwa ajili ya kuoteshea mwani ambapo mwani hufungwa katika kamba hizo zinazosaidia pia mwani kutochukuliwa na maji ya bahari pale panapokuwepo na wimbi.

Alisema duniani kote kwa sasa mwani unalimwa kibiashara, ni moja ya zao linalopewa kipaumbele katika wizara. Katika kilimo cha mwani wakulima wanakutana na changamoto mbalimbali zikiwemo za ukosefu wa mitaji na masoko.

Alisema kama wakulima watalima vizuri katika kamba moja ya mita kumi katika kamvua nne, wanaweza kupata kati ya kilo 8-10 na kamba zinaweza kutumika mwaka mzima. Lengo la wizara ni kusambaza kamba hizi kwa wakulima maeneo yote.

Alisema ipo changamoto ya soko la mwani hasa kwenye bei kwani kwa sasa asilimia 90 ya mwani inauzwa nje, ikiwa ghafi na ni asilimia 10 tu ndio inayotumika hapa nchini.

Mkulima wa mwani, Mbimbisa Omary alisema kilimo kinawasaidia mambo mengi ikiwa ni pamoja na kuwasomesha Watoto, kununua chakula pamoja na ujenzi wa nyumba.

Mkurugenzi wa Idara ya Ukuzaji Viumbe Maji (WMUV), Dk. Nazael Madalla alisema wizara kupitia idara yake inaendelea kuhamasisha kampuni kuendelea kuchukua leseni kwa ajili ya kununua mwani na mpaka sasa zipo kampuni 7. Lengo la kuwa na kampuni nyingi ni kuongeza ushindani hivyo kampuni zinahamasishwa kujisajili ili zitambulike na ziweze kufanya biashara ya mwani.

Scanned with CamScanner

Wakulima wa mwani Kilwa wapigwa jeki

Na Mwandishi Maalumu, Kilwa

KATIBU Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Uvuvi), Dk Rashid Tamatamah (pichani) amekabidhi vipande vya kamba za marula 700,000 kwa wakulima wa mwani katika kijiji cha Songosongo, wilayani Kilwa, mkoa wa Lindi.

Akizungumza na wananchi wa Songosongo jana, Dk Tamatamah alisema wizara hiyo imetoa kamba hizo ili kuwawezesha wakulima wa zao hilo kutokana na changamoto inayowakabili ya kutokuwa na kamba hizo.

Kamba hizo ambazo kila moja ina urefu wa mita 10, zitatumika kufungwa katika vigingi kwa ajili ya kuoteshea mwani.

Kamba hizo zinasaidia mwani kutochukuliwa na maji ya bahari panapokuwapo na mawimbi.

Dk Tamatamah alisema duniani kote kwa sasa mwani unalimwa kibiashara, hivyo ni moja ya mazao yanayopewa kipaumbele na wizara hiyo.

"Wizara kupitia sekta ya uvuvi imeanza kutoa kamba ambazo ni moja ya pembejeo muhimu kwa wakulima wa mwani, ikiwa ni sehemu ya kuwawezesha wakulima hao kwa kuwapunguzia sehemu ya gharama za uzalishaji waweze kusimama wenyewe," alisema.

Alisema kama wakulima hao watalima vizuri, kamba moja ya mita 10 katika bamvua nne (miezi miwili) wanaweza kupata mavuno kati ya kilo nane hadi 10 na zinaweza kutumika kwa mwaka mzima.

"Lengo la wizara ni kusambaza kamba hizo kwa wakulima wa mwani maeneo yote Tanzania Bara," alisema.

Hata hivyo, Katibu Mkuu huyo alisema ipo changamoto ya soko la mwani hasa kwenye bei kwani kwa sasa asilimia 90 ya inauzwa nje ikiwa ghafi na ni asilimia 10 tu ndio inayotumika nchini.

Alisema wizara hiyo inawahamasisha wakulima kujiunga katika vikundi na kuwaunganisha na taasisi za fedha ili wakopesheka na waanzishe viwanda vidogo vya kuchakata mwani kuongeza thamani.

Mkulima wa mwani, Mbimbisa Omary alisema kilimo hicho kinawasaidia mambo mengi ikiwamo kuwasomesha watoto, kununua chakula na ujenzi wa nyumba.

Mkulima mwingine, Jaka Farahani alisema changamoto inayowasumbua ni soko na kuiomba wizara kuwasaidia kutatua changamoto hiyo.

Mkurugenzi wa Idara ya Ukuzaji Viumbe Maji (WMUV), Dk Nazael Madalla alisema wizara kupitia idara hiyo inaendelea kuhamasisha kampuni kuendelea kuchukua leseni za kununua mwani na mpaka sasa kampuni saba zimejitokeza.

Alisema lengo la kuwa na kampuni nyingi ni kuongeza ushindani katika biashara ya mwani.

Zao la mwani nchini lilianza kulimwa miaka ya 1980 na lilianzishwa Zanzibar.

Baada ya kufanikiwa katika kipindi cha majaribio, miaka ya 1990 mpaka 2000 Tanzania hususani Zanzibar ilikuwa ni nchi ya kwanza duniani kwa uzalishaji wa zao hilo, lakini kutokana na changamoto mbalimbali kwa sasa ni ya tatu ikitanguliwa na Ufilipino na Indonesia.

CHETI KIMEPOTEA

KULWA JOHN BATULE

Anatangaza kupotelewa na cheti cha Kidato cha Sita KWIRO SECONDARY SCHOOL, index No. S 0123-0652 cha mwaka 2013. Yeyote atakayekiona, anaombwa kukoa taarifa kituo cha polisi kilicho karibu.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

CHETI KIMEPOTEA

Scanned with CamScanner

hizo zinazosaidia pia mwani kutochukuliwa na maji ya bahari pale panapokuwepo na wimbi.

Dkt. Tamatamah alisema duniani kote kwa sasa mwani unalimwa kibiashara, hivyo mwani ni moja ya zao linalopewa kipaumbele katika wizara. Katika kilimo cha

ipo changamoto ya soko la mwani hasa kwenye bei, kwani kwa sasa asilimia 90 ya mwani inauzwa nje ikiwa ghafi na ni asilimia 10 tu ndio inayotumika hapa nchini.

Hivyo wizara kwa sasa inawahamasisha wakulima kujiunga katika vikundi na kuwaunganisha

na ujenzi wa nyumba.

Jaka Farahani ambaye ni mkulima wa mwani alisema changamoto ya masoko inawasumbua sana hasa pale wanunuzi wanaowategemea wasiponunua hivyo ameiomba wizara kuwasaidia kutatua changamoto hiyo. Lakini pia

cha majaribio, miaka ya 1990 mpaka 2000 Tanzania hususani Zanzibar ilikuwa ni nchi ya kwanza duniani kwa uzalishaji wa mwani. Lakini kutokana na changamoto mbalimbali kwa sasa Tanzania ni nchi ya tatu kwa uzalishaji wa mwani ambapo nchi ya kwanza ni Ufilipino ikifuatiwa na Indonesia.

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Uvuvi), Dkt Rashid Tamatamah, akikabidhi kamba kwa ajili ya wakulima wa mwani kwa Mwenyekiti Kijiji cha Songosongo wilayani Kilwa, Swaluya Sadi (kushoto), juzi, ambako alikabidhi kamba hizo jumla 700,000. Katikati ni Mkurugenzi wa Idara ya Ukuzaji Viumbemaji (WMUV), Dkt. Nazael Madalla. (Na Mpigapicha Wetu)

Scanned with CamScanner